

virkelig komme til at lide Mangel paa Haandværkere.

Herved maa imidlertid paa den anden Side af Mindretallet bemærkes Følgende. Grunden til den i Sen indeholdte Bestemmelse maa søges deri (jfr. Udf. for L. § 23 Nr. 1—3, med tilh. Motivering), at man i Overgangstiden vil forskaffe Kjøbstæderne en vis Fordeel. Ved i Overgangstiden at tilstaae Kjøbstadens Haandværkere (saavel de, der nu have, som de, der i dette Tidrum vinde Børgerskab) Eneret til at nedsette sig paa Landet, kan dette vistnok paa en vis Maade siges at være til Skade for Landet og de der oplærte Haandværkere; men naar derved tages i Betragtning, deels den betydelige Udvidelse, som efter Loven strax skal indtræde i alle Landhaandværkeres Rettigheder, nemlig at turde bruge Medhjælp og arbejde for Kjøbstæderne, deels den uhindrede Afgang, som der efter Loven skal være for Kjøbstadens Haandværkere strax, og for Alle efter Overgangstiden, til at udøve alle Haandværk paa Landet, synes hiin Foranstaltning ingenlunde at kunne kaldes ubillig for Landet. Men her til kommer, at man ifølge Fleertallets Forslag endnu i nogen Tid skulle bevare en Bevillingsmyndighed, som ellers overalt søges udflettet af Loven, og at man vilde faae to Classer Haandværkere ved Siden af hinanden med ulige Rettigheder, nemlig de ifølge Næringsbevitis Tiltrædende, med fuldstændig Ret, og de nye Bevillingshavere, med indskrænket Ret. Da der Intet betales for Amtmandsbevillingerne, opstaaer og herved en Anomalie, som bør søges undgaaet. Mindretallet maa derfor tilraade, at det i den omspurgte Henseende forbliver ved Udkastets Bestemmelse.

Forøvrigt antager Udvalget, at de nuværende Haandværkere paa Landet strax faae Ret til at arbejde for Kjøbstadbeboerne, hvilket udtrykkeligen er sagt i § 21, men ikke til at bruge hvad Medhjælp de ville, hvilket imidlertid ifølge § 65 kan ansees tvivlsomt. Da der Intet i Loven er tilkendegivet om, hvorledes der skal forholdes, naar de paa Landet nu bosatte Haandværkere og Handlende ønske at skifte Opholdssted, antager Udvalget, at de ere indskrænkede til det District eller det Sted, som den Concession, der giver Adkomsten, bestemmer, men at de efter den 1ste Januar 1862 have Afgang til at nedsette sig andesteds, dog kun mod at erhverve Næringsbevitis.

Til § 97. Ligesom det maa ansees som en af de betydeligste Ulemper, den nuværende Tingenes Tilstand fører med sig, at samme gjør et udstrakt Bevillingsvæsen nødvendigt (jfr. Udf. for R. Side 124—125, for L. Side 76), saaledes havde Udvalget meget ønsket, at alle Bevillinger kunne være udflettede af Loven. Udvalget maa imidlertid erkende, at dette ikke lader sig gjøre, naar man ikke enten paa den ene Side kan løse alle Gaand, eller paa den anden Side vil udsætte sig for, at de givne Bestemmelser blive trykkende eller ubillige for enkelte Individuer eller enkelte Steder, hvorved da tilfælle Handel og Industrie i det Hele kan komme til at lide. Da det imidlertid maa fraraades at give Indenrigsministeriet en saa udstrakt Bevillingsmyndighed, som § 97 hjemler, hvilket heller ikke kan være fornødent, har Udvalget meent, at de enkelte Bestemmelser i Loven, i Henseende til, hvilke Dispensationsretten vedbliver, udtrykkeligen bør nævnes.